

100 ANYS MIRANT EL CEL, LEMA DEL CENTENARI

Calvet: “Volem que el Meteorològic sigui l’únic organisme competent en meteorologia i climatologia a Catalunya i amb les competències d’un servei nacional”

- Avui fa 100 anys la Mancomunitat creava el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), les dependències del qual van ser destruïdes per les tropes franquistes el 1939
- Amb l'Estatut de 1979 es recuperen les competències en meteorologia i el novembre de 2001, el Parlament de Catalunya aprova la Llei de Meteorologia
- El conseller assegura que el Meteorològic és peça essencial en la transició energètica, perquè facilita coneixements sobre la millor ubicació per a les instal·lacions de renovables

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, acompanyat del director del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), Eliseu Vilaclara, ha presidit avui al Teatre

■ Nota de premsa ■

Nacional de Catalunya l'acte de commemoració del centenari del Servei Meteorològic de Catalunya. A la celebració també ha participat el doctor en Física Josep Batlló, amb una conferència sobre la història del Servei Meteorològic de Catalunya.

El conseller Calvet ha afirmat que **“Catalunya mereix que el seu Servei Meteorològic pugui continuar avançant sense traves”**. Per això, **“cal entendre que les competències concurrents en meteorologia no poden mantenir-se més temps, ja que això va en detriment de la credibilitat dels organismes implicats i en contra de la racionalització de la despesa”**. Així, **“aspirem a ser l'únic organisme competent en meteorologia i climatologia a Catalunya i, per tant, a assolir totes les competències d'un servei meteorològic nacional”**, ha reblat.

“Estem davant d'una veritable estructura d'estat”, ha lloat avui el conseller Calvet durant l'acte de commemoració. Calvet ha posat en valor que **“el Servei Meteorològic és gairebé el degà de les nostres empreses del Departament de Territori i Sostenibilitat, de la mà de les línies de Ferrocarrils de la Generalitat (FGC), que fa poc temps van complir també 100 anys”**. Altres empreses dependents del Departament, com l'Institut Català del Sòl (INCASÒL) i l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) han celebrat recentment els seus 40 anys. El titular del DTES ha expressat el seu **“orgull”** per la trajectòria d'aquestes empreses públiques, **“veritables baluards en les seves àrees de coneixement entitats que treballen amb eficàcia, rigor i excel·lència”**.

El conseller ha recordat que les cartes del temps del primer Servei Meteorològic amb la predicció diària s'emeten dos cops al dia des de Ràdio Barcelona a partir del 1917. Actualment, el [web del SMC](#) **“és el més visitat de la Generalitat, amb 120 milions de pàgines vistes l'any, a més dels 279.000 seguidors que té a [Twitter](#)”**, segons Calvet.

Durant la seva primera etapa, el SMC comptava amb més de 250 estacions meteorològiques. Actualment, **“comptem amb una xarxa pionera a l'Estat que arrenca a mitjans del 90 i ara tenim 189 estacions”**, ha explicat el conseller. **“A això se suma la Xarxa d'Observadors Meteorològics, encetada el 2009, o bé la creació d'una densa xarxa de radars i detectors de descàrregues elèctriques i també de llançament de radiosondatge”**, ha enumerat.

Actualment, però, **“analitzar el clima i la seva evolució encara és més important, enfrontats com estem a una emergència climàtica”**, ha advertit. **“L'ordenació del territori requereix un coneixement climàtic molt acurat per saber on i com el podem ocupar”**. I, en aquest sentit, ha remarcat que, davant la necessitat d'una transició energètica ordenada, el Meteorològic, igual que l'ACA, **“ens han d'ajudar a saber on seran més eficients les instal·lacions d'energies renovables, perquè ens hi juguem el nostre futur i el del planeta”**.

La creació del Servei Meteorològic

El 31 de març de 1921, el Consell Permanent de la Mancomunitat va aprovar el decret que establia la creació del Servei Meteorològic de Catalunya, que va treballar durant 17 anys fins que va ser suprimit el 1939. Les tropes franquistes van destruir-ne la seu i van requisar-ne l'arxiu i la biblioteca.

D'acord amb l'[Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1979](#) (article 9.15), la Generalitat tenia competència exclusiva en matèria del Servei Meteorològic de Catalunya, sens perjudici del que disposa la Constitució espanyola. Amb aquest suport legal, el mes de juliol de 1996, el Consell Executiu de la Generalitat de reestructurava el Departament de Medi Ambient i creava, en el seu sí, el Servei de Meteorologia.

Anys després, el 14 de novembre de 2001, s'aprovava al Parlament de Catalunya la Llei de Meteorologia, per la qual es crea el Servei Meteorològic de Catalunya com una entitat de dret públic de la Generalitat amb personalitat jurídica pròpia i adscrita al Departament de Medi Ambient. L'objecte d'aquesta Llei és establir i regular els instruments necessaris per a garantir una informació meteorològica de qualitat en el marc de les competències de la Generalitat en matèria de meteorologia. També es pretén donar resposta a les necessitats d'informació meteorològica i climàtica, com a element bàsic per al suport, assessorament i informació en matèria de meteorologia en l'àmbit de la Generalitat.

Servei meteorològic “nacional”

El director del Servei Meteorològic de Catalunya, Eliseu Vilaclara, ha destacat en la seva intervenció la complexitat de la recuperació del Servei Meteorològic de Catalunya el 1996, arran de l'aparent contradicció entre la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 79 pel que fa a les competències en meteorologia. Eren, de fet, competències concurrents atès que la Constitució les reserva a l'Estat espanyol i l'Estatut les atorga a la Generalitat. L'actual Estatut d'Autonomia, en el seu [article 144.5](#), estableix que correspon a la Generalitat l'establiment d'un servei meteorològic propi.

Vilaclara ha remarcat que els punts forts del SMC són les persones que hi treballen perquè **“les institucions sense persones no són res, són fum”**, i la xarxa d'observació i de detecció, que **“ha fet Catalunya atractiva per a la recerca”**. De la tasca del Servei Meteorològic, el director també ha posat de relleu que **“sense conèixer el clima, no podem ordenar el territori i si no coneixem com està canviant el clima, tot allò que teníem de referència, no podem ordenar el territori del futur”**.

■ **Nota de premsa** ■

El director Vilaclara ha recordat també alguns fets clau que van fer de catalitzadors per a la recuperació del Servei, com ara l'arribada del català a la informació meteorològica a la televisió, de la mà d'Antoni Castejón; l'èxit de la formació en meteorologia que s'impartia a la Universitat de Barcelona (UB), o l'aparició d'associacions meteorològiques. La creació del Departament de Medi Ambient i la relació entre contaminació i meteorologia va possibilitar la creació de xarxes mixtes amb sensors meteorològics i la dotació d'eines meteorològiques de suport per al seguiment i la previsió de la contaminació atmosfèrica.

31 de març del 2021